

POSTANOWIENIE

8 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 8 listopada 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa T.K.

przeciwko Skarbowi Państwa-Sądowi Rejonowemu w Lubinie, Prokuraturze

Rejonowej w Lubinie, Komendzie Powiatowej Policji w Górze, Sądowi Okręgowemu

w Legnicy i J.Z.

o zapłatę,

na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Kaliszu

postanowieniem z 21 kwietnia 2023 r., I C 465/23,

o oznaczenie sądu właściwego,

odmawia oznaczenia sądu właściwego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 21 kwietnia 2023 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu w sprawie z powództwa T.K. przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w Lubinie, Prokuraturze Rejonowej w Lubinie, Komendzie Powiatowej Policji w Górze, Sądowi Okręgowemu w Legnicy, J.Z. o zapłatę, z urzędu w przedmiocie ustalenia właściwości rzeczowej i miejscowej, z uwagi na fakt, iż nie można w świetle okoliczności sprawy ustalić właściwości miejscowej, postanowił zwrócić się do Sądu Najwyższego w trybie art. 45 k.p.c. w zw. z art. 44² k.p.c. o wyznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy w Kaliszu wskazał, że sprawa wpłynęła do Sądu w trybie art. 44² punkt 1 k.p.c. na mocy postanowienia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 27 lutego 2023 r. (k. 119). Wcześniej postanowieniem z 9 grudnia 2022 r. tenże Sąd uchylił postanowienie Sądu Okręgowego w Legnicy w sprawie ustalenia właściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Lubinie z 9 sierpnia 2022 r., z uwagi na konieczność zastosowania procedury wynikającej z art. 44² k.p.c. (k. 106-107, k. 62, uzasadnienie k. 82). Zważywszy na ugruntowane stanowisko orzecznictwa w zakresie właściwości rzeczowej sądów w sprawach o zadośćuczynienie (na podstawie art. 17 pkt 4 k.p.c.), nawet w sytuacji wywodzenia roszczeń majątkowych związanych z naruszeniem dób osobistych, należy uznać, że właściwym do rozpoznania sprawy będzie sąd rejonowy (postanowienie Sądu Najwyższego z 6 marca 2015 r. III CZ 10/15). Aktualnie brak jednak regulacji kodeksowej normującej ustalenie właściwego miejscowo sądu w sytuacji przekazania sprawy jak w niniejszej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Po pierwsze, w świetle art. 44² k.p.c. sądem właściwym do rozstrzygnięcia na podstawie tego przepisu jest sąd przełożony nad sądem właściwym do rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych, o ile zachodzą przesłanki i okoliczności wskazane w tym przepisie. Z kolei art. 45 k.p.c. znajduje zastosowanie w sytuacji, gdy na podstawie przepisów kodeksu nie można ustalić właściwości miejscowej.

W obu przypadkach, tj. zarówno na gruncie art. 44², jak i art. 45 k.p.c., chodzi o właściwość miejscową (co potwierdza zarówno treść art. 45 § 1 k.p.c., jak również systematyka kodeksu). Tymczasem Sąd Okręgowy, który zwrócił się o oznaczenie sądu w rozpoznawanej sprawie w istocie kwestionuje właściwość rzeczową w sprawie o ochronę dóbr osobistych, powołując się na treść art. 17 pkt 4 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego rozstrzyganie w trybie art. 45 k.p.c. wątpliwości sądów *meriti* co do właściwości rzeczowej.

W konsekwencji nie ma podstaw do oznaczenia przez Sąd Najwyższy sądu, przed który należy wytoczyć powództwo na podstawie wskazanych przepisów.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(R.N.)

[ał]